**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** : 2024/299
**KARAR NO** : 2024/439
**KARAR TR** : 07/10/2024

**ÖZET**: Yol kenarındaki kaldırımın korkuluklarla muhafaza edilmemesi sebebiyle üç metrelik boşluğa düşmesi sonucu yaralanan davacının, uğradığı zararlarının tazmini istemiyle açtığı davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacılar** : 1- M. G. adına velayeten
kendi adlarına asaleten
2- F. G.
3- A. A.
**Vekili** : Av. İ. A.
**Davalı** : Avcılar Belediye Başkanlığı

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacılar vekili, müvekkili M.'ın, akrabasının oğlu ile birlikte 14/09/2021 tarihinde saat 18:30-19:00 arası adresinde, basketbol oynadıkları sırada topu yakalamaya çalışırken, kaldırım ile bina arasındaki yaklaşık üç metrelik boşluğa korkulukların bulunmaması nedeniyle düşerek topuğunu kırdığını, aynı adreste No: 'den önceki binalar ile kaldırım arasındaki boşluğun demir korkuluklarla muhafaza edilmesine rağmen, olayın meydana geldiği bina ile kaldırım arasındaki boşlukta meydana gelebilecek kazaları önlemek adına davalı Belediye tarafından hiçbir önleyici tedbir alınmadığını, boşluğun korkuluklarla muhafaza edilmediğini, yolun güvenli olarak kullanımını sağlama sorumluğu olan davalı idarenin kazanın meydana gelmesinden sorumlu olduğunu, müvekkilinin ciddi yaralanmasına sebebiyet vermekte tam kusurlu bulunduğunu ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere, 475 TL geçici iş göremezlik tazminatı, 475 TL sürekli iş göremezlik tazminatı, 25 TL bakım ve 25 TL tedavi masrafları olmak üzere toplamda 1.000 TL maddi tazminat ile baba için 100.000 TL, anne için 100.000 TL ve çocuk için 200.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

**II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ**

**A. İdari Yargıda**

2. **İstanbul 2. İdare Mahkemesi 23/12/2021 tarih ve E.2021/2423, K.20 892 sayılı kararı** ile, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15-1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dokuzuncu İdari Dava Dairesi 31/05/2022 tarih E.2022/786, K.2022/855 sayılı kararı ile başvurunun reddine karar vermiş, kararın temyiz edilmesi üzerine, Danıştay Sekizinci Dairesi 17/05/2023 tarih E.2022/5949, K.2023/2703 sayı ile kararın onamasına karar vermiştir. Mahkeme kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"...2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin

*karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı açıktır.*

*Bu açıklamalar ışığında, dava özetinde belirtilen istemle açılan davanın, yolun güvenli olarak kullanımının davalı idarece sağlanması gerektiği, denetim görevinin aksatıldığı iddia ve temelinde açıldığı, dolayısıyla oluşan bu zarar nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."*

3. Davacılar vekili bu kez, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere, 475 TL geçici iş göremezlik tazminatı, 475 TL sürekli iş göremezlik tazminatı, 25 TL bakım ve 25 TL tedavi masrafları olmak üzere toplamda 1.000 TL maddi tazminat ile baba için 100.000 TL, anne için 100.000 TL ve çocuk için 300.000 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalı idareden tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

**B. Adli Yargıda**

4. **Küçükçekmece 8. Asliye Hukuk Mahkemesi 27/12/2023 tarih ve E.2023/484, K.2023/345 sayılı kararı** ile, davanın 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b maddesi uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 13/03/2024 tarih E.2024/576, K.2024/948 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

*"...Somut olayda davacılar, küçük M.'ın adresinde kaldırım ile bina arasında korkuluk bulunmaması sebebi ile boşluğa düşmesi sureti ile yaralandığını, davalı belediyenin sorumluluğunda bulunan bu yer ile ilgili hiç bir önlem almadığını, meydana gelen zarara davalının kusuru ile sebebiyet verdiğini iddia etmekte olup davanın ileri sürülüş biçimine göre eylemin hizmet kusuruna dayalı olduğu anlaşılmaktadır. Bilindiği üzere, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteliğinde olup, idarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince İdare'ye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir..."*

5. Davacılar vekilinin dilekçesi ile 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Küçükçekmece 8. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

**III. İLGİLİ HUKUK**

**A. Mevzuat**

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

*"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."*

7. 2918 sayılı Kanun'un "*Kapsam*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin

*"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.*

*Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;*

*a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,*

*b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,*

*Bu Kanun hükümleri uygulanır."*

8. 2918 sayılı Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 3. maddesi şöyledir:

*"Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.*

*Karayolu: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır.*

*Karayolu yapısı: Karayolunun kendisi ile karayolunun üstünde, yanında, altında veya yukarısındaki; ada, ayırıcı, otokorkuluk, istinat duvarı, köprü, tünel, menfez ve benzeri yapılardır.*

*...*

*Yaya yolu (Yaya kaldırımı): Karayolunun, taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzelkişilere ait mülkler arasında kalan ve yalnız yayaların kullanımına ayrılmış olan kısmıdır..."*

9. 2918 sayılı Kanun'un *"Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri"* başlıklı 10. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)*

*Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.*

*a) Kuruluş*

*Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.*

*b) Görev ve yetkiler*

*1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,*

*2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,*

*3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek,*

*4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,*

*5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,*

*6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,*

*7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.*

*(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"*

10. 2918 sayılı Kanun'un "*Karayolu trafik güvenliği"* başlıklı 13. maddesinin birinci



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin

fıkrası şöyledir:

*"(Değişik birinci fıkra: 25/6/2010-6001/34 md.)Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşlar, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlüdür."*

11. 2918 sayılı Kanun'un *"Görevli ve Yetkili Mahkeme"* başlıklı 110. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)*
*İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.*
*Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"*

**B. Yargı Kararı**

12. Anayasa Mahkemesinin 27/03/2014 tarih ve 28954 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

*"… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…"*

**IV. İNCELEME VE GEREKÇE**



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin

**A. İlk İnceleme**

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacılar vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

**B. Esasın İncelenmesi**

14. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, davacılardan M.'ın davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan kaldırımın demir korkuluklarla muhafaza edilmemesi nedeniyle, kaldırım ile bina arasındaki boşluğa düşerek yaralanması sonucu uğradığı maddi ve manevi zararların tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

16. Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında *"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."* denilmektedir. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

17. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı; davacının, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan kaldırımın demir korkuluklarla muhafaza edilmemesi nedeniyle kaldırım ile bina arasındaki boşluğa düşerek yaralanması nedeniyle dava açıldığı, dolayısıyla açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, tazminat davasına konu olayın olduğu yerin 2918 sayılı Kanun kapsamında düzenlemeye tabi tutulduğu gözetildiğinde meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Küçükçekmece 8. Asliye



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin

Hukuk Mahkemesinin 27/12/2023 tarih ve E.2023/484, K.2023/345 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Küçükçekmece 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27/12/2023 tarih ve E.2023/484, K.2023/345 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan Vekili | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Kenan | Doğan | Eyüp | Seyfi |
| YAŞAR | AĞIRMAN | SARICALAR | HAN |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin

**K A R Ş I  O Y**

İdarenin kendi kuruluş kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALIŞKAN



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ao2FpZc - CazGF1+ - rjYVEJD - QvWs3A= ile erişebilirsin